

ambícióval és kedvvel...
Külön meglepetés...
már most árusítja

gazi párisi bohózat...
lesz a premijereje.

Karácsonyi, Tolnay...
56 szám. Sorozat

nyel Irén, Tolnay...
323.)

ujdonság, először...
324.)

ibérlé 57 szám B.

ik ifjúsági előadás...
6.)

adszor. Napibérlé

6 szakasz. Francia...
58 szám B. Bérlé

331.)

nykirály. (4-edszer.

lször. Bérlétszűnet.

rázat, női szakasz...
teljegyek becsérlé

zifát
FISCHER
árii No 2.
Telefon 1300

italo
kei
tánvétél vagy a
mellett.

Lei 18
Lei 22
fajbor Lei 26

pálinka
árban. Hordók
Megrendelések

GERI
iel.

tok

25 sz.

phatók.

Szerkesztőség, kiadó-
hivatal és nyomda:

Cluj-Kolozsvár, St. Baron
L. Pop (Brassai-utca) 10.

Telefon:

Szerk. és kiadóhivatal
9-77

Zs. N. Sz. — — — 2-28

Egyes szám ára pályá-
udvaron és vidéken 5 lej
Bukarestben is 5 lej

ZSIDÓ-POLITIKAI-NAPILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

Romániában

Egész évre — — 1150
Félévre — — — 600
Negyedévre — — 320
Egy hónapra — — 110

*

Csehszlovákiában

Egy hónapra Ck 40—
Egyes szám — — 3—

1927 március 16 Szerda

Cluj-Kolozsvár * X évfolyam * 61 szám

5687 Véadar 12

Diplomás ujságírás

Az új sajtótörvénytervezet különböző meg-
szorító intézkedései között akad egy, amelyik
mellett nem mehetünk el megdöbbenés és
egyben mosoly nélkül. A törvénytervezet
készítő miniszter ur valószínűleg soha sem volt
ujságíró, mert különben lehetetlen, hogy észébe
jutott volna egy olyan paragrafust toldani ja-
vaslatához, amely a hivatásos ujságíróról rész-
ben egyetemi, részben magasfokú középiskolai
képesítést követel meg hivatása gyakorlásához.

Kétségtelen, hogy a műveltség alapelvei-
nek elsajátításához egy középiskolai, mint az
egyetemi tanulmányok hozzájárulnak, esetleg
impulzust adnak tehetségesebb embereknek ahhoz,
hogy megszerzett műveltségüket továbbfejlesz-
sék és elmélyítsék, de sem a középiskola, sem
pedig az egyetem nem bizonyult alkalmasnak
arra, hogy tehetséget öntsön azok fejébe, akik-
nek nincsen tehetségük, gondolatot adjon azok-
nak, akik helyett mindig mások gondolkoznak,
világképet nyújtsanak azoknak, akik saját maguk-
kal sinésnek tisztában.

Az ujságírás eredményes gyakorlásához pedig
elsősorban tehetség és érzék kell, ami lényege-
sen megkülönbözteti ezt a pályát a politikusoké-
től, akiknek legtöbb esetben csak megjárásni
kell a tehetséget, vagy olyan tehetséggel kell
rendelkezniük, amely a tehetség látszatát kelti.

Ezzel korántsem akarjuk azt mondani, hogy
az ujságírónak nem kell műveltség lennie, sőt
ellenkezőleg, nagyon művelt embernek kell
lennie, tájékozottnak, lehetőleg az ismeretek
minden területén, a politika utvesztőiben és a
társadalom bonyolult rendszerében, de mindezek
megszerzésénél nem kötelezhető arra, hogy a zokat
egyetemen, vagy a középiskolákban szerezzé be,
ahol nagyon sokszor nálánál sokkal gyöngébb
kvalitású emberek tanítják azt, amit az ujság-
író sokkal jobban tud. A világon mindent
lehet kasztrendszerbe szorítani, beskatulyázni,
rendszerbe törni, egyedül a szellem az, ame-
lyet nem lehet megrendszabályozni. Különösen
az írók és művészek szelleme az, amely nem
tűri az ilyen megszorításokat.

Az író, a művész és az igazi ujságíró is az
egyéniség igényével lép rendszerint pályájára
s a példák rengetege azt is igazolja, hogy a
diplomás emberek eljuthattak ugyan az akadé-
miák bársonyszékéig, de csak a legkivételegebb
esetekben jutottak el a nagy tömegek elismeré-
séhez és a halhatatlansághoz. Shakespeare nem
járt egyetemre, nem járt egyetemre Panait
Istrai, a nagy román író sem, Knut Hamsun
és Gorkij talán még elemi iskolát sem végez-
tek, mégis nevük és szellemük maradandóbb,
mint az efemer értékű miniszteri rendeletek,
mint azok az egyetemi előadások és egyetemi
stallumok, amelyek kimondottan ilyen diplomát-
lan zseniknek és tehetségeknek köszönhetik,
hogy egyáltalán létezhetnek.

Ha az igazságügyminiszter ur javaslata tör-
vényre emelkedne, kétségtelen, hogy egy csomó
diplomás dilettáns jutna be a redakciókba s az
igazi nagy tehetségek kénytelenek volnának
megmaradni utasapróknak, vagy elmenni po-
litikusnak. Ugyanakkor, amikor a parlamentbe
egyetemi diploma és középiskolai végzettség
nélkül is bárki bekerülhet s ott törvényt és
irányt szabhat nálánál sokkal magasabbművel-
tségű embereknek, szinte fantasztikumszámba
megy Cudalbu miniszter ur javaslata, amellyel
pont az ujságírókat akarja kötelezni az egye-
temi diploma megszerzésére.

De ha akceptáljuk is a miniszter ur állás-
pontját és elismerjük, hogy szükség van az
ujságírói pályára megszorításra, önkéntelenül fel-
merül a kérdés, milyen diploma az, amely

ujságíróvá kvalifikálja az ujságíró. Vajjon ah-
hoz, hogy valaki írni, eredetien, színesen és
okosan tudjon, orvosi, mérnöki, papi, gyógy-
szerész, vagy állatorvosi diploma szükséges-e,
vagy elég-e a tehetség?

Avagy éppen a tehetség az, amelytől any-
nyira félti a sajtót a miniszter ur? Alighanem
ez az intenciója javaslatának, mert szürke, semmit-
mondó, szokványműveltségű emberek kétségtel-
lenül kevesebb bajt okoznának a politikusok-
nak, mint azok a tehetséges emberek, akik
igazi hivatásérzésből és a lelkiismeret jogán
forgatják a kritika élesszavú tollát.

Ha Cudalbu miniszter javaslata törvényre
emelkedne, úgy Románia lenne az első állam
a világon, ahol a redakcióból kiszorul minden
eredetiség, minden szín, amely nincsen hiva-
talan skatulyázva, amely önmagában hor-
dozza értékét s abban az elismerésben, mely a
közönség részéről jár ki neki. Románia lesz az
az ország, ahol egy Zola Emilnek vissza kel-
lene mennie kereskedősegédnek, Knut Ham-
sunnak hajópincérnek, Gorkij Maximnak ki-
kötőmunkásnak, mert tehetségüket csak az
egyetemi tanárok patentrozása után érvényesít-
hetnék a lapok hasábjain. Holott a művelt
nyugaton és általában az egész világon eddig
az volt a gyakorlat, hogy az egyetemi tanárok,
de sőt a középiskolaiak is, annak köszönheték
tanárságukat, hogy Petőfik, Shakespearek, Cos-
bucok és netán Emineszk éltek és alkotottak.
Először volt, vagy van tehát a mű és csak
azután jön az egyetemi, vagy középiskolai
tanár, először van a tehetség is, az ujságírói
tehetség, amelynek lehet ellensége az igazságügy-
miniszter, de nem lehet ellensége a publikum.

Ha az igazságügyminiszternek az a célja,
hogy Romániában kizárólag rossz lapok lássa-
nak napvilágot, akkor egyszerűen ukázzal ren-
delje el, hogy ezentul csak egyetemi tanárok

MAGYAR SZINHÁZ

Csütörtökön, pénteken, szombaton,
vasárnap, hétfőn és a rakövetkező
napokon

Zerkovitz legújabb operetteje:

Zsiványkirály

Karácsonyi Ili, Neményi Lili,
Miklóssy Margit, Tolnay Andor,
Ihász Aladár, Leövey Leó,
Selmeczi Mihály

irhatnak lapokat s akkor egyben eléri azt is,
hogy rövidesen nem lesz szükség sajtótörvényre
sem, mert a közönség unalmában messzehajítja
magától a ma még virágzó szellemes és érdekes
sajtóorgánumokat. Mert az egyetemi és közép-
iskolai tanárok tudhatnak igen sokat, de az
írás és alkotás tehetsége független minden osz-
tályozástól és skatulyázástól s csakis akkor igaz
a tehetség, ha eleve elborzad az ilyen korláto-
zásoktól.

Amikor felemeljük szavunkat az igazságügy-
miniszter sajtótörvényjavaslatának említett kla-
uzulája ellen, ezt igazán önzetlen meggyőződés-
ből tesszük, mert hiszen a romániai kisebbségi
és nem kisebbségi nagy lapok redakcióiban
nagyraérett egyetemi végzettségű emberek ülnek
és dolgoznak, akiket azonban a többi diplomás
emberektől az a különbség választ el, hogy írni
is tudnak, még pedig igen jól irnak. Ha ez
fáj a miniszter urnak, akkor hiába minden
védekezés, át kell engednünk a teret azoknak,
akik nem tudnak írni. (s. I.)

Sanghaj főparancsnoka kardesapás nélkül akarja feladni a várost

A kantoni hadsereg vezetését egy katonai-polgári bizottság veszi át.
Csingtau is Kantonhoz csatlakozik

London, március 15. A kínai események na-
ponta szenzációs fordulatokkal gazdagodnak. A kan-
toni felkelőkhöz szinte naponta csatlakoznak át az
eddig ellenséges magatartású kínai csapatok, ami
most már mintegy epidemiaszerű jellegűt ölt. A
kínai hajóhad mintájára most Csingtau is azt az
óhaját fejezte ki, hogy csatlakozni akar a kanton-
iakhoz. A sanghaji csapatok főparancsnoka Csang-
Csuang-Csuang közgazgatása helyébe Sun-Csu-Su-
Fang közgazgatása lépett. A sanghaji hajóhad is
függetlennek nyilvánította magát a sanghaji pa-
rancsnokságtól.

London, március 15. Egyébként a kantoniak
és sanghajak között már harmadnapja áll a harc,
amely egyre inkább ölti a döntőcsata jellegét. Nan-
king elestét mára várják. Az európaiak vasárnap
kiürítették a várost, amelynek elestével Sanghaj
sorsa még inkább megpecsételődtött s amelyet jelen-
leg csak egy felbomlott hadsereg utolsó marad-
ványai védenek.

London, március 15. A kantoni politikai pár-
tok körében felmerült nézeteltérések elinté-
zése és kiegyenlítése céljából a kantoni területek
megbízottai Hankauban konferenciára ültek össze. A
mérsékelt elemek túntelőleg távol tartották ma-
gukat. A konferencia elhatározta, hogy a kantoni
hadsereg vezetését a jövőben egy katonai-polgári

vegyes bizottság veszi át.

Sanghaj, március 14. A sanghaji csapatok re-
ménytelen helyzetére mi sem vet élénkebb világot,
mint az a tény, hogy Csang-Csuang-Csuang fővezér
alvezérei előtt ismertette a kedvezőtlen harcéri
helyzetet. Egyes verziók szerint a Sanghajt védő
csapatok parancsnokai között felmerült az az eszme,
hogy tekintettel a reménytelen helyzetre, Sanghajt
egyetlen kardesapás nélkül adják fel és a csapatok
vonuljanak észak felé. Sanghajban állandóan érke-
nek sebesültek, amelyeknek száma meghaladja már
az ezret.

— Lázadás címén emelnek vádat Szántó
Zoltán és társai ellen. Budapestről jelentik:
Szántó Zoltán volt népbiztos és társainak összeeskü-
vésű ügyében ma döntött a budapesti ügyészség.
Miskolczi ügyész indítványozta, hogy az ügyészség
lázadás címén emeljen vádat Szántó és társai ellen.
Tekintettel arra, hogy a lázadás ma még statáriális
bírószág elé tartozik, az ügyészség ez elé utasítja
az egész kommunista összeesküvésű ügy résztvevőit.
A statáriális bírószág azonban legfeljebb tíz nap
mulva vonhatja felelősségre Szántót és társait. Az
ügyész indítványára a statáriális vizsgálat azonnal
megindult, de tekintettel a vádlottak nagy számára,
hét-nyolc napig is el fog tartani. A bírószág rövi-
desen megkezdte a tárgyalást.

IRÓK ÉS IRÁSOK

Megjelent Panait Istrati nagy zsidó regénye

Panait Istrati, a nagy román író, akinek Kyra Kyralina című könyve nemrég jelent meg magyar nyelven, most Josué Jehondával, a híres francia zsidó íróval együtt megírta új nagy regényét a „Perlmutter család” címen. A „román Gorkij Maxim”, ahogy Romain Roland nevezi Panait Istrait, az emberi szenvedés valamennyi iskoláját megjárta, fenéig merült el az „emberiség nagy óceánjában” és amikor úgy látszott, hogy örökre és vígasztalanul elmerül a mélységben, diadalmasan ütötte fel a fejét a csillagokig, a világ toprongyosai között csavargó vagabundból világhírű író lett.

Panait Istratinak különös hánytatott élete száz regényből volt összeszöve. Elvételt ember-sorsokkal akadt össze lépten-nyomon és amikor regényt írt, voltaképpen nem tett egyebet, csak saját életének epizódjait vetette papírra megdöbbentő naturalizmussal. „Én csak egy halász vagyok az emberiség nagy óceánjában — mondotta magáról — és engemet is a nagy halász, Romain Roland, horgászott ki az örvényből.” (Célzás arra, hogy Romain Roland mentette meg az életnek akkor, amikor az éhhaláltól menekülni akarva, borotvával vágta el a nyakát és egy nizzai kórházban haldoklott.)

És igen, Panait Istrati valóban az ember-sorsok halásza, aki az általa bejárt „De profundisból” emeli ki hőseit meztelen valóságukban. Önéletrajzában elmondja, hogy mikor ezt az izapos tengert hajózta, egyetlen vígasztaló szirt az a néhány zsidó honfitársa volt, akiket hazájukból kiűldöztek és száműzetésben fuldokoltak az emberiség óceánjában. „Ezeknek a kicsi zsidócskáknak — mondotta Panait Istrati — végtelenül meleg szíve és hazájuk után való fájós nosztalgiaja egy-egy pihenő kövön utamon és meg fogom írni a regényüket, hogy ám lássa mindenki, nem a Chaim veszedelme az országnak, hanem az a zsidó, akiből Arisztid vagy Constantin lett.”

Es most beváltotta az ígérteit. Megírta a Perlmutter-családot, kihalásztta az „emberiség óceánjából” kóborló utjának vígasztaló kicsi zsidóit. Mert a Perlmutter-család alakjai élő emberek épen úgy, mint összes írásainak figurái. A régi — évtizedekkel ezelőtti — Romániának egy zsidó családját vonultatja fel.

Az öreg Perlmutter ősei „szent” emberek, metszők voltak, de Aron már kivágott a nagyvilágba és szabó lesz. Szakit a hagyomány, sőt a katonaelet a világ több örömét is megismerteti vele és különböző vállalkozásokba kezd. Gyermekait még gazdagon neveli, de egy vállalkozás tönkreteszti, gyermekei pedig lassanként elhagyják s egyedül marad az öreg család. Őket nem nagyon érdekli az antiszemitizmus, visszavonulnak a Talmud mellé, hol minden sebre gyógyulást találnak.

Az antiszemitizmus egyik markáns áldozata egy Binder nevű koresmáros, kinek egyik büszkesége, hogy baka volt a hadseregben. Hazafi, még akkor is, amikor kikényszerítik hazájából. Ha a koresmaadóságok megfizetését kéri, csak azt a választ kapja, hogy: — Zsidó! Szocializmust akarsz csinálni nálunk?

Egyszer egy rendőrbiztostól kéri a fizetést és az összetöri az üvegeket és meg is üti a koresmárost. Az dühbe jön és megveri a biztost. Bindert elítélik hatalmas pénzbüntetésre és börtönre is. Mikor kiszabadul, egy „apja-fia”,

egy „huligán” üti pofon. Binder most már tanult az előző esetből, feljeleníti a fiút és megmutatja a bíróságnál a betört orrát. A bűnöst huszonöt lej pénzbírságra ítélik.

— Egy olyan zsidónak az orra — kérdezi — aki hazája iránt minden kötelességét teljesítette, csak huszonöt lejt ér?

Átköltözik Alexandriába, a „Román Baka” című koresmát megnyitja és továbbra is hazafi marad. Kávéháznak is beillő koresmájában a falon függ a királyi pár arcképe és a zászló s minden román, a román cigány is valóságos ingyen otthont talál nála.

Egy alexandriai zsidó ingerkedik vele és megkérdi tőle, hogy ki itt az a bizonyos „Román Baka”, akit a cégtábla hirdeti.

— A baka én vagyok — mondja büszkén. — Azój? Nem, te nem vagy baka, te zsidó vagy!

Csak akkor hiszi el, amikor átutazó románok tönkreverik a cégtáblát és ugyanazt mondják neki, mint Jusuf. Félreeső kis utcácskába menekül és butikot nyit. Itt már semmi sem árulja el a hajdani román bakát, az üzletben azonban még ott függ a királyi pár arcképe és a román hajó.

A kiűldözött román hazafi Alexandriában találkozik egyenként a Perlmutter-család új hajtszáival.

Perlmutter Schimke hatalmas izmu diák. Nem kívánt mást, minthogy engedjék meg, hogy hazáját szeresse. De nem volt szabad. Egy Bonza nevű tanár üldözte a zsidókat, ellenük izgatta diákjait és verekedésekre került a sor. Kicsapták.

A jobsorsra érdemes Schimke idegenben akar tovább tanulni, de a gyökérnélküli fin lezüllik, kitarított lesz, elkerül Alexandriába, mint idegenvezető, segít a hozzá hasonló menekülteknek, majd megöli szeretője egy merénylőjét és nyomavész.

Öccsének, Izáknak öt hónapja hiányzott katonai szolgálatából, mikor megszökött. Egy szocialista-tüntetés alkalmával őt is kirendelték és tanúja volt, amint menyasszonya szüleit kirabolják és az egész családot megverik. Így kerül Alexandriába, ahol menyasszonyával is

találkozik. A leány a verés dacára is hazafi, szemébe vágja vőlegényének, hogy szőkevény, az elzüllik, iszákos lesz és Binder koresmájának egy asztalán hal meg.

Perlmutter Eszter a legintelligensebb, aki a zsidóságot másképpen fogja fel. Fiatalon hozzáadják egy gazdag és idős vallásos ékszerészhez, ahol a férj családja kifakad ellene, mert egyszer nem rituális ételt tált fel vendégeinek. Szerelmes lesz egy svájciba, elváltik, külföldön rájön, hogy hamisan ítélte meg emberét, otthagyja, indul Egyiptomba, a hajón találkozik egy angol tudóssal, hozzámegy, segítőtársa lesz, majd amikor meghal a férj, utolsó akarata szerint régiségkereskedést nyit nagyértékű gyűjteményéből, hogy megéljen valahogy. Szép és értékes életet élhetett volna, de kénytelen megöregedni Kairóban az ócskaságok között.

Hajim Perlmutterből Constantin lett, a huligánok embere, aki zsidóságát szégyeli. Vele alig pár sorban foglalkozik a könyv.

A könyv egyik írója, Jehouda csak ennyit mondott a Perlmutter-családról:

— **Be akartuk bizonyítani, hogy bár a romániai antiszemitizmus nem újkeletű, a román nép mégsem antiszemita.**

Objektivitásra törekedtünk és meg vagyunk győződve arról, hogy nem nagyítottunk semmi- ben. Annnyira ragaszkodtunk a hűséghez, hogy például a „Román Baka” kávéház tulajdonosa igazolhatóan élt és ez volt a sorsa. Ugyanúgy a cigány is.

— Következő regényünk a mai antiszemitizmussal fog foglalkozni, Constantinnal, a zsidó renegáttal, aki szintén ismert alak Romániában, sajnos sok van belőle.

— Panait Istratival még a Perlmutter-család megírása előtt beszéltem utoljára:

— Szeretem a zsidókat, — mondotta — mert értelmes, intelligens és üldözött nép. Azért szeretnék védelmére kelni azokkal szemben, akik félrevezetik a mi népünket.

Védelmére kelt. * * *

GONCSÁROV POSTHUMUS PLÁGIUM-VÁDJA FLAUBERT ÉS TURGENJEW ELLEN

Fülöp-Miller René, a kiváló bécsi publicista, aki néhány hónappal ezelőtt tért haza Szovjet-országból, most teszi közzé azokat a lelkiismeretes újságírói munkával összegyűjtött adatait, amelyek a klasszikus és a legújabb orosz irodalmi élet eddig még ismeretlen fejezeit világítják meg. Miller egyik leningrádi könyvtárban Goncsárovnak egy ismeretlen kéziratát ásta ki, amely alkalmas arra, hogy egy hatalmas európai irodalmi per bevezető akkordja legyen. Goncsárovnak ez a hátrahagyott vaskos kézirat-összeállítás, amelynek címe „Egy rendkívüli történet” megbecsülhetetlen adatokat nyújt az írói lelki életének megítéléséhez és teljes bizonyosságot szolgáltat amellel, hogy az „Oblomov” híres szerzője lelkileg maga is beteg volt és egészen meglepő fixa ideákkal volt telítve. Goncsárovnak az volt a mániája, hogy Európa összes nagy írói összeesküvést szöttek ellene azzal a céllal, hogy értékes gondolatait, sőt egész fejezeteket műveiből, egyszerűen eltulajdonítsanak tőle. Korának leghíresebb költőiben a plagizátoroknak szemérmetlen bandáját látta, akik összeesküdtek, hogy műveit szemtellenül meglopják. Ennek a szervezett bandának vezérének, Turgenjewben, egykori barátjában képzelte el. Az „Egy különös történet” című kéziratában csaknem valamennyi könyvében egész fejezeteket vett át korábban megjelent munkáiból. Ezzel azonban nem elégszik meg, hanem azt is

bizonyítani igyekszik, Goncsárovnak ideált el. Goncourt Testvérekkel mokkal igyekszik bizonyítani, hogy híres „Bovaryné”-ja munkájának plágiuma került posthumus plágium sok viharral fog in életben, mert tisztázta a vádakból mennyi mániakusságának és igazságnak.

A világ tízen

Néhány nappal ezelőtti yorki bankár és az ifj. lefontbeszélgetés zajló harminc másodpercig így folyt le:

Ford: Itt Ford.

Prentis: Megismertem mat. Felajánlok egy műveket.

Ford: Ezuttal is

Prentis: A folytonos konjunktúra dacára nem eladók.

Ford: Nagyon sajnálom nem eladók.

Ha ezt az ajánlatot vagon megítélésére és újabb Ford vagy millió dollára tehető között van egy vállalkozás és egy a régiséggyűjteménye, a Ford-család óriási a Rockefeller-dinasztia közös vagyona a mintegy 600 millió dollár, az öreg Rockefeller milliója, az vére irták át, de V. j. hogy fontosabb történik a vállalatn zájarulása nélkül.

Hogy Fordnak szármalya, azt a öreg Rockefeller vállalkozásának. Csak a különböző Rockefeller a szám azonban 500 millió dollárt nyolc, amelyek nem vagy nincs kimondott. Ha Rockefeller nem az adományozásokból volna a világtörténelmi egy milliárd és 300

A motor- és olajgokban követi a világot akiknek névsora a kimutatása szerint:

Mellon-testvérek millió dollár.

A westminsteri földesura) 200 millió

Eduard és Anna kösei) 200 millió d

Sir Basil Zachary

líó dollár.

Payne Whitne

líó dollár.

George J. Back

Wincent Astor

J. W. Wanderb

Thomas B. Wa

líó dollár.

Baron H. Mits

100 millió dollár.

Simon J. Patin

millió dollár.

Alfréd Löwenst

millió dollár.

Egyáltalában ne az előkelő névsorba vagy pláne keleteurópai ható. A háboru óta mitva, egyetlen oly Középeurópában, ahol lehetett volna mérlegnyon is elpusztult.

SELECT-MOZGÓ

Mai kezdettel mutatja be

NYOMORULTAK

egyik legnagyobb kinematografiai alkotást Victor Hugó remekművé után. Filmet rendezte Jean Frescourt. Főszerepekben: Jean Valjean - Gabriel Gabrio. Savert - Jean Toulout, Cosette, Fantine - Savdra Milovanoff. Mirel plebanus - Paul Jorge. — Kérjük a jegyeket idejében megváltani. Tiszteletjegyek nem érvényesek.

URANIA-MOZGÓ

Sidney Chaplin (a híres Charlot öccse)

Charlie néneje

Történet az oxfordi diákok életéből. Két órán keresztül könnyekig való nevetés

Óriási siker. Monopol Matador

APOLLO-MOZGÓ

Pál-ulcai fiuk

Molnár Ferenc diákregegye után.

Fűszerepben Faragó Gyuri és Szécsy Ferkó.

Monopol Dorian

acára is hazafi, hogy szökevény, er korcsnájának elligensebb, aki a fel. Fialalon a vallásos éksze- a kifakad ellene, t talalt fel ven- svájciába, elvállik, a itelte meg em- otomba, a hajón ozzámegy, segítő- al a férj, utolsó lést nyit nagy- egéljen valahogy. volna, de kény- az ócskaságok

bizonyítani igyekeznek, hogy Turgenjew Párisban Gonesárov ideáit elárulta Flaubertnek és a Goncourt Testvéreknek és különböző citátumokkal igyekeznek bizonyítani, hogy Flaubert híres „Bovaryné“-ja az ő „Összeomlás“ című munkájának plágiuma. Gonesárov most felszínre került posthumus plágiumvádirata előreláthatólag sok vihart fog még felvetni az irodalmi életben, mert tisztázásra szorul, hogy ezekből a vádakból mennyi tulajdonítható Gonesárov mániákusságának és mennyi része van a reális igazságnak.

A világ tízenöt leggazdagabb embere

Néhány nappal ezelőtt J. W. Prentis new-yorki bankár és az ifjabb Ford között egy telefonbeszélgetés zajlott le, amely mindössze harminc másodpercig tartott. A beszélgetés így folyt le:

Ford: Itt Ford. Mi újság?

Prentis: Megismétlem legutóbbi ajánlatomat. Felajánlok egymilliárd dollárt a Ford-művekért.

Ford: Ezuttal is visszautasítom az ajánlatot.

Prentis: A folyton rosszabbodó gazdasági konjunktúra dacára is megmaradok ajánlatom mellett.

Ford: Nagyon sajnálom, de a Ford-művek nem eladók.

Ha ezt az ajánlatot veszi az ember a Ford-vagyon megítélésének alapjául, ugy az idősebb és ifjabb Ford-vagyonra egymilliárd és 150 millió dollára tehető. Fordnak ugyanis többek között van egy vasútvonala is, jelentékeny földbirtoka és egy a maga nemében páratlan régiséggyűjteménye, amely megér 150 milliót. A Ford-család óriási léptekkel szárnyalta túl a Rockefeller-dinasztiát. Itt is az apa és a fiu közös vagyona a konszern, amelynek értéke mintegy 600 millió dollárra rug. Papiron és jogilag az öreg Rockefellernek alig van néhány rongyos milliója, az egész vagyont a fiu nevére írták át, de Vall Streeten nagyon jól tudják, hogy fontosabb kérdésekben semmi sem történik a vállalatnál az öreg Rockefeller hozzájárulása nélkül.

Hogy Fordnak sikerült Rockefellert túlszárnyalnia, azt annak köszönhetjük, hogy az öreg Rockefeller vagyonának jelentékeny részét elajándékozta. Csaknem 500 millió dollárra rug a különböző Rockefeller-alapítványok összege, ez a szám azonban még nem teljes, mert másik 500 millió dollárt tesznek ki azok az alapítványok, amelyek nem viselik Rockefeller nevét, vagy nincs kimondottan alapítványi formájuk. Ha Rockefeller nem bánt volna ilyen bőkezűen az adományozásokkal, úgy ma az olajkirályé volna a világtörténelem leghatalmasabb vagyona: egy milliárd és 300 millió dollár.

A motor- és olajkirályt igen nagy távolságokban követi a világ 13 leggazdagabb embere, akiknek névsora a „Newyork Times“ legutóbbi kimutatása szerint a következő:

Mellon-testvérek (Bank és alumínium) 200 millió dollár.

A westminsteri herceg (Anglia legnagyobb földesura) 200 millió dollár.

Eduard és Anna Harknes (Rockefeller örökösei) 200 millió dollár.

Sir Basil Zacharov (fegyvergyáros) 125 millió dollár.

Payne Whitnen (vasut, olaj, bank) 100 millió dollár.

George J. Backer (bank) 100 millió dollár.

Wincent Astor (szőrme) 100 millió dollár.

J. W. Wanderbilt (vasut) 100 millió dollár.

Thomas B. Walter (fa, papírmásé) 100 millió dollár.

Baron H. Mitsui (a leggazdagabb japán) 100 millió dollár.

Simon J. Patinn (a bolíviai cimmkirály) 100 millió dollár.

Alfréd Löwenstein (a belga bányakirály) 100 millió dollár.

Egyáltalában nem csodálatos, hogy ebben az előkelő névsorban egyetlenegy középeurópai, vagy pláne keleteurópai pénzmágnás sem található. A háboru óta Stinnest és Boselt leszámítva, egyetlen olyan vagyon sem keletkezett Középeurópában, amelyet amerikai mértékekkel lehetett volna mérni. S ez a két kivételes vagyon is elpusztult.

A Népszövetség hozzájárult, hogy az Oroszországgal szomszédos államok ne publikálják fegyvergyártási adataikat

Amíg a béke nincs fenyegetve, nem lehet vizsgálatot tartani az egyes országokban

(Genf, március 15. Az Uj Kelet tudósítójától.) A Népszövetség harmadik bizottsága tegnap tárgyalta a népszövetségi szerződés 11. pontjának alkalmazására vonatkozólag kiküldött háromtagú albizottság javaslatait. A bizottság tagjai ugyanazok voltak, mint a népszövetségi tanács multheti ülésén, kivéve Chamberlaint, Briandt és Stresemant, akik helyett Robert Cecil, Boncour és Göpert vettek részt az ülésen.

A jelentés érdekes vitát idézett elő. Titulescu többször felszólalt és módosító indítványokat tett. Így amikor a tanács tagjai javasolták, hogy a tanácsnak adassék meg a jog, hogy bármelyik országban, bármikor vizsgálatot indítsion, Titulescu

ellenezte ezt, mert szerinte, amíg a béke nincs fenyegetve, megengedhetetlen, hogy valamely állam hozzájárulása nélkül vizsgálatot tartanak annak területén, mert ez sértené a szuverénitást elvét is. A tanács magáéva tette Titulescu álláspontját.

Délután a fegyver- és municiógyártást ellenőrző bizottsága tartott ülést, ahol Titulescu szintén felszólalt és kifejtette, hogy az Oroszországgal szomszédos államok nem kötelezhetők fegyvergyártási adataik publikálására, mindaddig, míg Oroszország nem csatlakozik ehhez a konvencióhoz. Lengyelország delegátusa elfogadta ezt az álláspontot, amelyet a bizottság is magáéva tett.

Többmilliárdos kényszeregyezségi panamát lepleztek le a budapesti törvényszéken

Nagy István bíró felesületek ellenében nevezett ki ügyvédeket vagyongelügyelőkké és horribilis honoráriumokat állapított meg nekik. Négy esztendőn át naponta 50-100 milliót helyezett el az Olasz Magyar Bankban betétre

(Budapest, március 15. Az Uj Kelet tudósítójától.) A magyar államrendőrség már hetek óta egy méreteiben óriási arányu panama-ügyben folytató nyomozást, amely panama szinte páratlanul áll a magyar közélet történetében. Tizenöt rendőrtisztviselő és 35 detektív foglalkozott heteken át a nagyszabású bűnüggyel és a nyomozás eredményeként ma az ügyészség hozzájárulásával letartóztatták Nagy István törvényszéki bírót, a kényszeregyezségi ügyek előadóját, akit azzal gyanúsítottak, hogy

a közismerten jól jövedelmező vagyongelügyelői tisztségek kihasználására több ügyvéddel szövetkezett és társai-val együtt éveken át tartó üzelmek révén óriási vagyont szerzett magának.

A gyanúsítottak lakásán ma alapos házkutatást tartottak és a házkutatás után előállították a főkapitányságon Bogvy István, Gazda György,

Sellő Vilmos, Márk István, Márk Sándor, Kleszár Jenő, Balla József, Szilárd Imre, Herczfeld Samu, Csillag Jenő, Paizs Elemér, Simonovits Pál, Vajda Ernő és Benyovics Imre ügyvédeket, akik különböző csödeseteknél és fizetési képtelenségeknél, vagyongelügyelői tisztet töltötték be. Letartóztatták azonkívül Szántó Béla könyvszakértőt, továbbá Nagy Valért, a törvényszéki bíró testvérbátyját, valamint Nagy Istvánnét és Lubik Juci gépirónót.

A rendőrség, amely többhónapos munkája során négy évre visszamenő visszaéléseket derített fel, megállapította, hogy Nagy István bíró valóságos szövetkezetet alakított és

ügynőköket tartott, hogy ügyvédeket hajszoljanak fel neki,

akikkel az általa megállapított ügyvédi honoráriumra feles üzleteket kötött. Megállapítást nyert továbbá az, hogy az eredetileg teljesen

Váltsa meg Purimkor slachmonesz helyett távirati gratulációját! Töltse ki a blankettát, hogy összegyűjtve eljuttassuk Erec-Jiszraelbe!

HANDED IN ON
47

TELEGRAM

Ussiskin így fejezte ki a Keren Kajemeth hivatását:

Sohasem lesz Erec-Jiszrael zsidóország addig — bármilyen gazdag ipari fejlődést is fog mutatni — amíg a zsidó föld nem lesz a zsidók tulajdona.

KINDLY ACCEPT THIS SINCERELY MEANT MESSAGE DEP POST INSTEAD OF A TELEGRAM THE DIFFERENCE IN COST GOES TO THE BENEFIT OF THE JEWISH NATIONAL FUND

אין יכרי
בין כרי
כנסת מדינת
כנסת
טלגרמה
הכנסת הישראלית
לפרנסתה

A megváltás összege Erec-Jiszrael földjének visszahódítását szolgálja

ZGÓ
fiuk

nye után.
Szécsy Ferkó.
Monopol Dorian

szegény Nagy Istvánnak a Magyar-Olasz Bankban betétkönyvei és folyószámlái vannak, amelyekre naponta 3-4-szer is 50-100 millió betéteket fizettek be az ő és felesége nevére, azonkívül pedig egymilliárd 100 millió korona készpénzért házat is vásárolt.

A panama méreteire jellemző, hogy

a Nagy István által delegált vagyongazdálkodó mindenkor a vagyongazdálkodó majdnem ötven százalékát kapta vagyongazdálkodói munkadíjként.

Ezt a horribilis honoráriumot Nagy István bírói hatalmával való visszaélés révén valószínűleg ráterrorellátta a fizetéseket nem adó emberekre és azok nem akarták a tisztelt

jat elfogadni, Nagy István csóddal fenyegette meg őket. A vagyongazdálkodóknak juttatott óriási honorárium mellett a kétségbeesett kényszerregegyezkedők rovására az összes vagyongazdálkodóknak mindig Lubik Jucit fogadták fel munkaadónak 3-5 millió korona fizetéssel és amikor a kényszerregegyezés eljárt befejeződött, felmondtak neki 3-6 havi végkielégítéssel és ezt

a pénzt azután Olaszországban elidülték.

Ezeknek az adatoknak a birtokában a budapesti főügyészség hivatali hatalommal való visszaélés, zsarolás és megvesztegetés büntetése miatt megindította az eljárást Nagy István és társai ellen.

Bécsi kiállítás a modern háztartásról

A jövő konyhája. Az elektromosság és kémia a háztartás szolgálatában

(Bécs, március 15. Az Uj Kelet tudósítójától.) Nem mindennapi kiállítás nyílt meg az elmúlt napokban Bécsben. A kiállítás a „Die Frau von Heute“ nevet viseli és kifejezett célja bemutatni azt, hogy a modern technikai fejlődés milyen lehetőségeket nyújt az asszonynak a háztartásban.

A modernizált háztartás

A ma dolgozó asszonya nem sok időt fordíthat a háztartásra. Jelszava: gyorsaság, olcsóság, a feltálat ebéd izletes, könnyen emészthető legyen. A modern technika és kémia lassankint mindezt lehetővé teszi. Nap-nap után ötletesebbnél ötletesebb gépek, praktikusabbnál praktikusabb preparátumok látnak napvilágot. Ezeknek az új készítményeknek a közönség mennél szélesebb rétegeiben való terjesztése, sok tapintat és helyes érzékét kíván. Bécsben nem hangzatos reklámokkal dolgoznak, hanem kiállítások, hangulatos teadélutánok, filmelőadások keretében mutatják be a modern készülékek és készítmények praktikus használati módját.

Ilyen praktikus kiállítás a „Die Frau von Heute“. Ezen a kiállításon láthatjuk, hogyan tud egy modern asszony gyorsan és alaposan majdnem minden házimunkát elvégezni, anélkül, hogy a kezét is vízbe mártaná. Itt látunk mindenekelőtt egy könnyen kezelhető ablaktisztítót. Egyszerű, derékszögben hajlított rud, a végén puha gyapjú ruha s egy szellemes kis szerkezet segítségével akár hányadik emeleten belülről lehet az ablak külső oldalát minden veszély nélkül megtisztítani. Nem kell tehát az ablakpárkányra állni s az ablaktisztítás az 5-ik emeleten sem életveszélyes.

Fáradtság nélkül...

Egy másik praktikus készülék a modern padlófelmosó. Könnyű, sima rud, végére van a padlómosó ruha erősítve. Ez egy csavar segítségével minden fáradtság nélkül kicsavarható és a nagyságos asszony, ha épen rá van utalva, gyorsan, tisztán, pár perc alatt elegánsan felmoshatja konyháját, manikűrözött ujjai még vízre sem lesznek. Minden háziasszony réme a nagytakarítás. Szőnyegporolás, párnázott butorok, falak leporolása mind sok időt és erőt pocsékoló munkák. Ma mindez a modern villanyporszívógépekkel gyerekjáték.

Motoros porszívó és dunstfőző

Egyik legjobb márka a „Vampyr“, egyszerű, könnyen kezelhető. Miután a kapacitása csak 150 Watt, minden lakásban, hol villany van, bekapcsolható. A motorja kicsi, könnyű és egy van összeállítva, hogy olajozni sohasem kell.

Ön már nem olyan friss? Ön könnyen fárad, mert szervezete nem kap elég vitamint (életanyagot). A mindennapi táplálékunkban meglevő vitaminok legtöbbje az ételek elkészítésénél, a főzésnél elpusztul. Biztosan s kellemesen viheti szervezetébe a tetterőt, életkedv fellobbanásához szükséges vitaminokat s az emberi szervezet feszererét képező tápsókat, ha több heti

ARNEA

kurával, e tiszta csokoládézű tábláscsákból naponta néhányat elfogyaszt. Kérdezze meg orvosát. Kapható mindenütt.

golt „Epoca“-sütemény, mellette természetesen a recept.

Ilyen okos és céltudatos rendezés mellett, a nők érdeklődése lassan-lassan újra a háztartás felé fordul. Az asszonyok újra boldogok, ha egy új tésztareceptet kapnak. Sietnek haza kipróbálni. A modern felszerelési cikkek elűzik sok kellemetlen, piszkos házimunka rémét, a modern készítmények, bámulatos gáz és villanykályhák könnyűvé teszik a főzést. A „Stewa“ elektromossági kiállításon olyan bámulatos villamoskályhák és edények vannak kiállítva, hogy azon a legrosszabb szakácsnénak sem éghet oda a rántása. De erről a kiállításról később fogok az „Uj Kelet“ olvasóinak beszámolni.

Hirsch Helén.

A huszonöt éves Mizráchi

Ebben az évben ünnepli a Mizráchi Világszervezet fennállásának 25 éves évfordulóját és ebből az alkalomból hálás feladat és kötelesség visszatekinteni arra a munkásságra, amelyet ez a szervezet az elmúlt 25 esztendő alatt Palesztina és a zsidó nemzeti mozgalom érdekében kifejtett és egy pillantást vetni azokra a feladatokra, amelyek erre az igen nagyfontosságú cionista szervezetre a jövőben várnak. Amikor a politikai cionizmus nagy megteremtője kibontotta a zsidó nemzeti újjáéledés zászlóját, akkor az ő hívó szava tulnyomó részben csak a modern műveltségű intellektuel és a zsidó tradicionális élettől már jórésben eltávolodott néprétegekben talált megértésre.

Valami egészen különös és mai meglátásunkkal szinte érthetetlen jelenség volt ez. Herzl cionizmusa és államszerző gondolata telvé volt utópisztikus meglátásokkal és ezeknek az utópisztikus törekvéseknek megvalósulásában való hithez valóban a mindennapi realitásokat megtagadó esodahívés volt szükséges. És mégis a cionizmus történelmének első ideje azt mutatja, hogy Herzl köré mindenekelőtt azok sorakoztak, akik a zsidó tradicionális vallásosságtól többé-kevésbé eltávolodtak, míg azok, akik törhetetlen hűséggel tartottak ki a zsidó hitéletben, nagy tömegükben és legalább is az első időben határozott ellenségekként léptek fel a cionizmus törekvéseivel szemben. Igaz ugyan, már Herzl idejében is voltak a zsidó vallásos életnek olyan nagyjai, akik tudásuk és működések révén a tradíciókhoz ragaszkodó zsidóság legnagyobb tekintélyei közé tartoztak és akik lelkiüknek igaz és mély zsidóságában már az első pillanatban fel tudták fogni a herzl-i eszme népmegváltó lényegét és tudták magukat tenni az apró lelkek hétköznapi meggondolásain. Ilyen volt például a világhírű oroszországi gaón Rabbi Moholiver, aki már az első és a második cionista világtalálkozásokon is résztvett és aki köré csoportosultak az első cionista világtalálkozások vallásos delegátusai.

Az első kongresszusok alkalmával azonban még senki sem gondolt arra, hogy a cionista keretben elhelyezkedő vallásos zsidó elemnek az általános cionista feladatokon kívül még külön problémáik és külön feladataik is lehetnek. Mindaddig, amíg a Moholiver körül csoportosuló és a tradicionális zsidó felfogást állandóan kibangoztató körökből egy ugyancsak nagy tekintélyű férfi nem vált ki, aki mély zsidó vallásosságán kívül kiváló szervezői képességeket rejtett magában. Ez a férfi az ugyancsak oroszországi Rabbi Reines volt, aki feladatát tűzte ki magának a vallásos zsidóságnak megszervezését a cionista kereteken belül. Ez a feladat tulajdonképpen két részre oszlott, egyrészt a vallásos zsidóságot megnyerni a cionista eszmenek, másrészt a cionista mozgalmat a zsidó tradicionális és vallásos irány felé befolyásolni.

Azóta, hogy a liddai Rabbi Reines megkezdte működését, a mizrachista szervezetnek tulajdonképpen ez a két nagy célja és feladata van. Az a 25 esztendő, amely a mizrachista-cionista szervezet életében most mulott el, mutatja meg, hogy mennyire tudott a mizrachista cionista mozgalom ennek a kettős-cél feladatát eleget tenni. Konstatálnunk kell, hogy 25 esztendő óta óriási lépésekkel közeledett ehhez a nagy célnak teljesüléséhez. Közeledett abban a tekintetben, hogy manapság már a zsidóság vallásos rétegeinek igen nagy és talán már tulnyomó része is nem áll tagadóan szemben a cionista gondolattal és a palesztinai zsidó állam felépítésével, sőt a vallásos zsidó rétegek nagy része aktív módon is résztvesz az állam felépítésében, munkával és áldozatokkal egyaránt.

Másrészt viszont konstatálnunk kell azt is, hogy a vallásos mizrachista felfogás idők folyamán egyre nagyobb megértésre talált a cionista mozga-

lomnak azon r
tak soha tagad
de mégis hossz
viselkedtek a
A legélénkebbe
fogalását maga
ben az a tény,
jéből tetemes
kizárólagosan
kolóniákat, am
nában tart fen

Természete
adata és mon
rűlményektől is
gondolatnak o
sága már teljes
től — és ilyen
ban srajnos eleg
a mizrachinak
Erdélyben is,
műek alkotják.
hasonló terület
főleg az kell,
élettől eltávol
a vallásos irán
ban ennél sok
dat jutott ki a
a tradicionális
nagyobb mért

árulta

(Cluj-Kol
tudósítójától.)
az Uj Kelet,
a véletlen s
két hírhedt é
Benno Tartac
azt megirtuk,
provokált az
magát igazol
redve önmag
tartja fenn m
Aurél rendőri
azonnal széles
ma délután f
derített Mois

Tartacove
vallotta, hog
nevű társával
Draghiciu r
Calea Motilo
az ott talál
képviselő szö
foglalta és el
ban maradt
cut letartózt

Csaknem
tatottak kiha
két. Bukares
szigurancakon
lönösen Moise
a vádak ellen
kok sulya ak
lomást tettek

A vallomá
decemberében
betörést köve
pal: vasárnap
Marelescu C
hez. A betöré
haladta a 800
natra tettek

Tartacove
napja álla
kodnak és
és rövidár
nap után
dőt és s
szereleve a

Három hó
értékű árut a
200.000 lejért

Tavas

lommak azon rétegeiben, amelyek ha nem is állottak soha tagadón szemben a vallásos felfogással, de mégis hosszú ideig bizonyos indifferentizmussal viselkedtek a tradicionális zsidó felfogással szemben. A legelőkeltebben bizonyítja a mizrahi gondolat terjedését magában az általános cionista szervezetben az a tény, hogy a Cionista Szervezet budgetjéből tetemes összegekkel szubvencionálja azokat a kizárólagosan mizrahi intézményeket, iskolákat és kolóniákat, amelyeket a mizrahi szervezet Palesztinában tart fenn.

Természetes, hogy a mizrahi szervezetnek feladata és momentán működése mindig a helyi körülményektől is függ. Más feladata van a mizrahi gondolatnak olyan országban, amely ország lakossága már teljesen eltávolodott a zsidó vallásos élettel — és ilyen országok különösen Nyugateurópában sajnos elegenden vannak — és más feladata van a mizrachinak olyan területeken, ahol, mint például Erdélyben is, a zsidóság zömét a vallásos érzelmek alkotják. Németországban, Ausztriában és más hasonló területeken a mizrahi természetes feladata főleg az kell, hogy legyen, hogy a tradicionális élettel eltávolodott zsidóságot és cionista testületet a vallásos irányban befolyásolja, itt Erdélyben azonban ennél sokkal fontosabb, sokkal súlyosabb feladat jutott ki a Mizrahi szervezetnek, az t. i. hogy a tradicionális életet élő erdélyi zsidóságot mentől nagyobb mértékben vonja be a palesztinai állam-

építés munkájába.

Nem az elvi ellentétek voltak azok, amelyek a mizrahi szervezkedését szükségessé tették, hanem a munkakörök és lehetőségek különbözősége. Nincs elvi ellentét mizrahi és klacionista között, még a legszigorúbb vallásos kérdésekben sem. A klacionista éppen úgy a Tóra berendezkedése alapján kívánja a zsidó állam épülését és berendezkedését, mint a mizrahi cionista. A különbség a két iránylat között, amint már említettük, csak a munka tere és lehetősége között áll fenn. A klacionista, vagy mondjuk így, a galut ezer kényszerítő viszonyai között a tradicionális zsidó hitéletet tökéletesen megtartani nem tudó zsidó a dolgok természeténél fogva hiába fordulna hívó szavával a vallásos életben mélyen benne gyökerező tömegekhez, ezekből a tömegekből csak idegenkedést és bizalmatlanságot tudna kiváltani. Éppen azért a mizrachinak nagy feladata az, hogy mindezeket a vallásos elemeket a cionizmus munkájának és céljainak megnyerje. A cél egy mindannyiunknál, törekvésekben és vágyakban testvérek vagyunk, csak a munkatérben és az eszközökben különböznek egymástól.

És ebben az őszintén átértézt és belső meggyőződésből fakadó testvéri érzésben küldi mostan minden ugynevezett klacionista igaz testvéri üdvözlését a mizrahi szervezetnek fennállásának 25 esztendősi jubileuma alkalmából.

Félmillió lej értékű rablott holmit árultak ki Kolozsváron a bukaresti betörők

Két kolozsvári ügynököt is letartóztattak

(Cluj-Kolozsvár, március 15. Az Uj Kelet tudósítójától.) Tegnap már röviden jelentette az Uj Kelet, hogy a kolozsvári rendőrségnek a véletlen segítségével sikerült letartóztatnia két hírhedt és régen körözött bukaresti betörőt: Benno Tartacover és Mihail Moisescut. Amint azt megírtuk, Tartacover szombat este botrányt provokált az Uránia-mozgóban, majd nem tudta magát igazolni és végül ellentmondásba keveredve önmagával, bevallotta, hogy betörésből tartja fenn magát. Vallomása alapján Draghiciu Aurél rendőrigazgató, a bünygyi osztály főnöke, azonnal széleskörű nyomozást vezetett be, amely ma délután fejeződött be és teljes világosságot derített Moisescu és Tartacover üzemleire.

Textilraktár a magánlakásban

Tartacover már elfogatása alkalmával bevallotta, hogy a betöréseket Moisescu Mihail nevű társával követte el. A vallomás alapján Draghiciu rendőrigazgató kiszállt a betörők Calea Motilor 143. szám alatti lakására, ahol az ott talált mintegy 300 ezer lej értéket képviselő szövet, vászon, selyem és bőrart lefoglalta és elszállította. Úncu detektív a lakásban maradt és az éjjel után hazatérő Moisescut letartóztatta.

Csaknem három nap óta tart a letartóztatottak kihallgatása, amelyben tegnap már két. Bukarestből e célra kirendelt bukaresti sziguranecakomiszár is résztvett. A betörők, különösen Moisescu, körmöszakadtáig védekeztek a vádak ellen, míg végül a terhelő bizonyítékok sulya alatt megtörttek és töredelmes vallomást tettek.

Öt betörés két két alatt

A vallomásból kiderült, hogy az elmúlt év decemberében rövid két hét leforgása alatt öt betörést követtek el, valamennyit világos nappal: vasárnap délután. Így betörték Jamboli és Marculescu Calea Victoriei alatt levő cégekhez. A betörésekből származó árúk értéke meghaladta a 800.000 lejt. Az árut azonnal vonatra tették és Kolozsvárra szállították.

Tartacover és Moisescu három hónapja állandóan Kolozsváron tartózkodnak és lakásukon valóságos textil- és rövidáru üzletet rendeztek be. Nap nap után járták be a város kereskedőit és szabályszerű számlákkal felszerelve ajánlották áruikat megvételre.

Három hónap alatt mintegy 500.000 lej értékű árut adtak el ily módon körülbélül 200.000 lejért, amelyből azonban csak 50.000

lejt találtak meg náluk. Három hónap alatt 150.000 lejt költöttek el a betörők, akik feltűnő eleganciával öltözködtek, nagy lábon éltek, szeretőket tartottak és általában kitűnően érezték magukat. A nyomozás megállapítása szerint az árúk eladásánál egy Neumann Márton nevű ügynök segédkezett nekik, aki az árut sajátjaként tüntette fel több ismerős kereskedő előtt. Ő és egy Mihail Strahotineanu egyén közvetítették a lopott árúk eladását. Draghiciu rendőrigazgató, a bünygyi osztály főnöke mindkettőjüket letartóztatta.

Orgazdák a rendőrségen

A kolozsvári rendőrségre ma délelőtt és délután igen sok kolozsvári textilkereskedőt és magánost idéztek be, akiknek legnagyobb része önhibáján kívül is részese lett a bukaresti betörők üzemleinek. Legtöbbje azzal védekezett, hogy az árut szabályszerű számla ellenében vásárolta meg Tartacoverektől. Így B. textilnagyereskedő egy tételben 31.000 lejért vásárolta meg az egyik betörésből származó árut, amelynek értéke meghaladta a 100.000 lejt. Iliescu zálogháztulajdonos száznegyven vég szövetet tartott raktárában, amelyre néhány ezer lejt kölcsönzött. A rendőrség természetesen elkobozta az árut. A nyomozás lefolytatásában és az ügy kolozsvári szálainak kibogozásában hatalmas érdemeket szerzett magának Draghiciu Aurél rendőrigazgató, a bünygyi osztály főnöke. Elsősorban az ő érdeme, hogy a két betörőt sikerült leleplezni. Ugy Tartacover és Moisescut, mint a kolozsvári büntársúkat: Drahotineanut és Neumannt még ma este, a csaknem száz oldalt kitevő jegyzőkönyv lezárása után Vrănceanu bukaresti sziguranecakomiszár Bukarestbe kísérte át, ahol folytatják ellenük a nyomozást.

Gyengélkedés idején, különösen ha a rosszullétet szorulás fokozza, a természetes „Ferenc József“ keserűvíz gyors és fájdalomtalan ürülést, kelégitő emésztést és kellő étvágyat hoz létre. Hires nőorvosok a legnagyobb magasztalás hangján írják a valódi Ferenc József vizről, mert ez a kritikus korban is hosszabb időn át alkalmazható, anélkül, hogy kitűnő eredménye változnék. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

Az Uj Kelet az egyetemes zsidó napilapja.
Szerkesztik: Giszkalay Ja.
Felelős szerkesztő: Marton L.
Az Uj Kelet cikkeinek utánnon megjelölésével engedjük meg.

A mai naptár

Szerda

5687. Veadar 12.
1927. március 16.

— Dr. Olsvanger újabb erdélyi látogatása. Dr. Olsvanger Immanuel, a Keren Hajjeszód direktoriumának romániai fidelegátusa, az erdélyi Keren Hajjeszód bizottság meghívására ismét ellátogat Erdélybe, hogy a most folyó akciót támogassa. Olsvanger doktor második erdélyi turnéjának első stációja Brassó lesz, ahova e hó 16-án dr. Wilensky jeruzsálemi orvos, Keren Hajjeszód delegátus és dr. Szőnyi Géza társaságában érkezik. Brassó után megegyezzer ellátogat Kolozsvárra, majd Marosvásárhely és Szatmár városokat fogja felkeresni. A dr. Olsvanger által meglátogatandó városokban a Keren Hajjeszód akciót, a helyi bizottságok támogatásával B. Karpin és dr. Zwi Wilensky fogják lefolytatni. Immanuel Olsvanger dr. kolozsvári tartózkodása alkalmából a kolozsvári Barisszia március 24-én este irodalmi estélyt rendez. Az ünnepély keretén belül Olsvanger dr. a par excellence zsidó irodalomról fog előadást tartani. Szavak és zeneszámok egészítik ki az estély programját.

— Königswarder Vilmos báró meghalt.

Pozsonyból jelentik: Csehszlovákiai birtokán tegnap meghalt hetvenéves korában báró Königswarder Vilmos. A Königswarder-család a a Rothschild, Goldschmidt és Schiff családokkal volt atyafiságban. Felesége, egy Goldschmidt leány, jótékonyágáról volt híres. Az elhunyt báró nem vett részt az aktiv zsidó munkában, de soha nem zárkózott el a zsidó ügyért való áldozástól.

— Ünnepeles keretek között nyílt meg a nagyváradi zsidó otthon. Nagyváradról jelentik: Szombat este nyílt meg ünnepeles keretek között Nagyvárad zsidóságának áldozatkészségével létesített zsidó otthon. A megnyitó ünnepség alkalmával a klub ideiglenes vezetősége 120 terítéses bankettet rendezett, amelyen a zsidóság minden pártmányalata képviselve volt. Dr. Bárdos Imre, a Zs. N. Sz. nagyváradi csoportjának elnöke üdvözölte a megjelenteket, majd dr. Kohányi Rezső fejtette ki, hogy az otthon megvalósításával Nagyvárad zsidóságának reneszánsza haladt előre jelentős lépéssel. Dr. Váradi Ödön, Kohn Gábor, Weisz Ödön és Bárány Éliás és a többiek érdemeit méltatta, akik fáradságot nem kímélve adták munkájukat a klub megvalósításához. Dr. Weimann Jenő felköszöntője után Nuszbaum Sámuel fejtette ki, hogy a klub az összetartás az egyetértés meleg otthona kell hogy legyen a jövőben. Weisz Ödön, Fried József, Katz Rudolf és Kohn Gábor felszólalása után az éjjeli órákban ért véget a bankett mindvégig emelkedett hangulatban.

— A Palesztinahivatal közleményei. 1.

Értesítjük mindazokat, akiknek Laissé-passéjuk van, hogy jelentsék ezt be a Palesztinahivatalnál új palesztinai utlevél kicserélése végett. Az új utlevelek megérkeztek a konzulátushoz. 2. A Fabre-Line hajók árai a következők: III. osztály, közös hálóteremben, odautazás, 17 dollár, III. osztály külön kabin, 4-6 személy részére, 20 dollár, I. osztály 54 dollár, I. osztály luxuskabin 67 dollár. Ezekben az árakban az ellátás is benne foglaltatik. Turistáknál menet-térti jegy megváltásnál 10 százalék jön levonásba fenti árakból. Egyébként ezek az árak csak odautazásra, vagyis egyszeri hajóútra vonatkoznak. Visszafelé egyidejű jegyváltásnál 10 százalékkal olcsóbb.

Tavaszi ruhák olcsó festése, tisztítása megkezdődött CNK-nél, Cluj

A szenátus felfüggesztette az izgatással vádolt Barabás Béla mentelmi jogát

Szobrot akarnak állítani Mussolininek Kisenevben

(Bucuresti-Bukarest, március 15. Az Uj Kelet tudósítójától.) A kamara mai ülésén Neagulescu elnök felolvasta az olasz kamara távirati választát a román kamara üdvözlétére. Pop Valér javasolja, hogy Mussolininek állítsanak szobrot Kisenevben.

Lepadatu pénzügyminiszter több külföldi társasággal kötött konvenció ratifikálásáról nyújt be törvényjavaslatot. Florescu pedig újra az aradi csempészek ügyében kér felvilágosítást. Ezután folytatták a munkakamara felállítására vonatkozó javaslat vitáját.

A szenátusban több napirendelőtti felszólalás után a mentelmi bizottság kérte Barabás Béla aradi szenátor mentelmi jogának felfüggesztését, akit a brassói főgyász irredenta izgatással vádol a „Brassói Lapok“-ban tavaly megjelent husvéti cikke miatt, amely tudvaleg már a mandátumigazolási vita során is nagy kavardásra adott okot. A szenátus 188 szavazattal 5 ellenében Barabás Béla kiadatását mondta ki.

ama. a Barisz- ifjuság havi száma. A legújabb a palesztinai Barisszia-kimerítő levelet Erdély- testvéreikhez, a palesztinai felét Giszkalay János választotta abjain. Kasztner Rezső Purimról meg, Ben Salom a Barisszia-Hit- ok és a helyicsoportok viszonyával alkodik. Dr. Wollstein, a KKL jeruzsálemi delegátusa a palesztinai zsidó ifjuság helyzetét ismerteti egy interjú keretében. Gyárfás Endre „Hillel“ című értékes novellájával, Halmágyi Mária versekkel szerepel ebben a számban, amelyet Herzl napló-részletei, Cionista szemle, Héber világ, Könyvismertető stb. rovatok tesznek valóban tartalmassá, értékes klisék egész sorozata pedig külső formájában is változatos.

— Elkészült a vádirat Condescu ellen. Annak idején hatalmas feltűnést keltett, hogy az államvasutak vezérigazgatóságánál elkövetett milliós sikkasztásai miatt kétévi fegháza elítélt Condescu mérnök, alig néhány nappal szabadlábra helyezése után újabb szélhámosságokat követett el. Condescu egy egyszerű gesztussal kinevezte magát az államvasutak biztosítási intézetének erdélyrészi vezérigazgatójává, könyveket, regisztereket, pecsétet készített és ezek segítségével százakat csalt ki különböző kolozsvári cégektől. Feljelentés folytán Condescut letartóztatták és Persescu vizsgálóbíró vezette ellene a vizsgálatot, amely ma befejezést nyert. A vizsgálóbíró 12 rendbeli csalással és közokirathamissal vádolta meg Condescut, akinek ügye közelebről a törvényszék elé kerül.

— A szovjet ismét elhelyezte harmadfélmillió fontnyi aranyletétjét londoni bankokban. Londonból jelentik: A „Daily Telegraph“ távirata szerint a szovjet-kormány különböző londoni bankokban ismét elhelyezte azt a harmadfélmillió fontnyi arany letétjét, amelyet nemrég kivett. Ebből angol politikai körökben arra következtetnek, hogy a szovjet nem tart az angol-orosz diplomáciai viszony megszakításától.

— Harminc iskolásgyermekek tüzhalála. Berlinből jelentik: A Moszkva melletti Karavajkovo községben az iskolában tűz ütött ki. A fából való épületet percek alatt elborították a lángok és a gyermekek nem tudtak idejekorán kimenekülni. Harminc gyermek elpusztult, a többiek súlyosan megsebesültek. A tűz okát nem lehetett kideríteni.

A póruljárt bönadrág. Bukarestből jelentik: A főváros utcáin tegnap feltűnt egy fiatalember. Nem a gesztikuláló beszédével, nem a sercegő köpéseivel, nem azzal, hogy magános hölgyeket molesztált, hanem — ahogy azt a tudósítás közli — azzal, hogy egy ultracharleston ruhát hordott magán rendkívül széles nadrággal. Lehet, hogy ez a fiatalember egy bukaresti elmés férfiruhakereskedő megbízottja volt, megindította egy divat-forradalomnak. Azonban Bukarest férfirtársadalmá konzervatív és látni sem akarja a széles nadrágot. Nem akarja látni, mert a Calea Victoriei, a tisztí kaszinó mellett nagy tömeg verődött a fiatalember köré. Nem ezért, hogy megbámulják, hanem, hogy állást foglaljanak ellene — szidalmakkal. A fiatalember, aki lehet, hogy nyeglésből, lehet, hogy kenyérkereséssel vette magára a széles bugyogót, borzasztón megijedt és a tömeg fenyegető magatartása elől egy csendőrpátrul védelme alá helyezte magát. Egyben pedig megjegyezte, hogy tudlívatos nadrágait megszükiti. Ezt persze csak a jövőre ígérte. A jelen esetre a széles nadrág az ijedős fiatalember számára nagyon is megfelelő volt.

Április elsején életbeléptetik az új bélyegtörvényt? Bukarestből jelentik: Lepadatu pénzügyminiszter által elkészített új bélyegtörvényjavaslat ma kerül a parlament elé tárgyalásra. Mint hírlik, az új bélyegtörvény már április elsején életbefog lépni.

Az iparhatósági díjakat ezentul a betegsegélyző pénztárak kapják meg. A napokban szavazta meg a parlament a munkaügyi minisztérium által beterjesztett törvényjavaslatot az egészségügyi alap létesítéséről. A törvény értelmében március 15-től kezdődőleg mindazon illetékeket, amelyeket iparengedély, tanoncfelvételek és felszabadítás, vagy más olyan címen az iparhatóság szedett be, ezentul a munkásbiztosító pénztárnál kell befizetni.

* Fogorvosoknak és fogászoknak porcellánkorona (Jacket-korona) és porcellánkoronahid kurzust tart Dr. Springer Brasov Kapu-u. 66.

A miniszterelnök ma nyújtja át a királynak az új miniszterek névsorát

Lepadatu előreláthatólag még a kormányban marad. Az igazságügyminiszter egyes társai is állást foglalnak az új sajtótörvényjavaslat ellen

(Bucuresti-Bukarest, március 15. Az Uj Kelet tudósítójától.) Ofelségének küszöbönálló külföldi üdülőutjával kapcsolatban tudvaleg olyan hírek kerültek forgalomba, hogy az uralkodó távolléte alatt a parlament vakációra megy. Kormánykörök azonban kijelentik, hogy a parlament a király elutazása után is folytatni fogja munkáját egészen április 15-ig, mert az alkotmány ezt nem tiltja meg. Április 15-én azután megkezdődik a szokásos husvétü szünet.

Csak Cudalbu és Berlescu megy?

Egyelőre azonban a kormányban várható messzemenő változások foglalkoztatják a közvéleményt. A lapok szerint Averescu tábornok szerdán kihallgatáson jelenik meg a királynál. A király ezalkalommal aláírja a miniszterváltozásokról szóló dekrétumot. Hír szerint Manolescu ipar- és kereskedelemügyi, Teodorescu Anibal igazságügyi miniszter lesz, Cudalbu és Berlescu pedig távoznak a kormányból, amelyben tehát Lepadatu továbbra is megmarad pénzügyminiszternek. Ezt a megoldást azonban, amennyiben a személyi változások valóban a fenti kombinációt fogják követni, csak átmeneti jellegűnek tartják. Arról van szó ugyanis, hogy a most meginduló külkereskedelmi tárgyalások vezetésére, illetőleg kereskedelmi szerződések megkötésére

a kormány öttagú bizottságot kreál, amelynek elnöke, miniszteri ranggal, Lepadatu lesz

és a pénzügyminiszteri tárcát végeredményben mégis Manolescuval fogja betölteni.

Meghosszabbítják a lakbértörvényt?

Az „Adeverul“ értesülése szerint, a néppárt

— Slachmonesz helyett táviratmegváltás a KKL 25 éves jubileumára. Két nap választ el Purimtól, amikor minden zsidó családba beköltözik az öröm, öröme annak, hogy a Hamanok üldözése, amely a zsidóság kiirtását célozta, nem sikerült és a zsidóság megmenekült. Örülünk mi is együtt az örvendezőkkel. Örülünk a multnak, örülünk a jövőnek és akarjuk keményen, hogy beteljesedjék a legszebb jövő, teljesítsük kötelességünket Erec-Jiszrael szemben. A zsidó állam építésének első alapfeltétele, hogy a föld, amelyen az új zsidó államot építeni akarjuk, zsidó föld legyen. Ennek a földnek a megváltását 25 esztendeje végzi a Keren Kajemet Lójisraél, a Zsidó Nemzeti Alap. Ehhez a 25 esztendő munkához minden becsületesen gondolkodó zsidó ember gratulál. A gratuláció ebben az évben a slachmonesz helyett a gratulációs táviratmegváltást jelenti. A KKL 25 éves jubileumát ünnepli és ebből az alkalomból módot akarunk nyújtani minden Palesztinát szerető zsidó embernek, hogy slachmonesz adományának 100 lejes megváltásával blankettát tölthessen ki, azt aláírva összegyűjtjük és eljuttatjuk Palesztinába, hogy ott megőriztessék minden időnkig a neve annak, aki megváltásával az ország földjének visszaváltásához hozzájárul.

A KKL erdélyrészi irodája

Hirdessen az Uj Keletben

igazgatótanácsának tegnapi ülésén Cudalbu aggodalmának adott kifejezést a lakbérleti törvény megszavazásának további késése fölött. Averescu erre kijelentette, hogy ha nem lesz idő új törvény készítésére, úgy majd egyszakos törvényjavaslatot fognak megszavazni, amely a jelenlegi törvény érvényét egy évre meghosszabbítja.

Cudalbu igazságügyminiszter másik bucsujavaslatát a sajtótörvény, amelynek eredeti megszövegezését kénytelen volt annak idején visszavonni. A miniszter erre új tervezetet készített és a legfőbb törvényhozó tanács el is fogadta a sajtótörvényjavaslatot majdnem változtatás nélkül, V. Pella szövegezésében. Kimondották a helyreigazítások közzétételét azzal, hogy a válasz közzététele esetén további büntetőjogi felelősség nem terheli a lapot.

A lapok elkobzásának jogát meghagyták, azonban jogtalan elkobzás esetére a kártérítés kötelezettségével. A sajtótörvény kimondja azt is, hogy a lapok árával el nem számoló újság-árúsítók sikkasztást követnek el. A javaslat egy újságíró-korporáció létesítését mondja ki, amelybe felveendő minden hivatásos újságíró és a kiadók csak ezek közül alkalmazhatnak munkatársakat. A testületbe való felvételhez szerkesztőknél egyetemi végzettség, riportereknél legalább érettségi bizonyítvány lesz szükséges.

A „Cuvantul“ szerint az összes ellenzéki pártok — a liberálisok is — a javaslat ellen foglalnak állást, sőt a kormány néhány tagja is.

A bukaresti hivatásos újságírók vasárnap gyűlést tartanak, amelyen a sajtótörvénytervezetet fogják megvitatni.

— A város, amelyben nincs mozi. New-yorkból jelentik: Massachusetts államban van Amerika egyetlen városa, amelyben nincs mozi. Brockline negyvenhétezer lakosú város mint az Egyesült-Államok egyik leggazdagabb városa ismeretes és érthető, hogy a törvényhatóságot állandóan mozinyitási kérvényekkel ostromolják. A képviselőtestület nemcsak, hogy elutasította az összes ezirányú kérélmeket, hanem a városatyák ünnepélyes esküt tettek, hogy amíg élnek, Brocklineben nem engedélyezik mozi nyitását. A sors ironiája, hogy az eskü ceremóniáját filmen is megörökítették. Brockline urai azzal magyarázzák mozielélen magatartásukat, hogy a mozi zavarja a fiatalok munkaprogramját.

— Érettségizett leány, mint zsebtolvaj. Budapestről jelentik: A rendőrség letartóztatta Sebők Katalin érettségizett hivatalnoknőt, aki a Váci-utcában egy sétáló urinó retiküljéből több milliót kilopott. A Sebők-lányok hárman vannak, mind érettségit tett és valamennyien többször voltak már zsebtolvajlásért letartóztatásban.

STANIOLT
Nagyban is szállít Révész Béla papírkereskedése Marosvásárhely Kérjen ajánlatot 5

— Max Reintan. Párisból jelenteste Párisba való fenneplésekben részt vevő Tristan Bernhard és Harry Baur fogadtái irodalmi és színi egyesítésítették a kiváló német követségen segítség is estélyt fog r

SZINHÁZ

A Kolár-quarcsütörtökön lesz a meleti dísztermében (Gretschaninoff, Sch quintett. Jegyek A MAG

Szerda: Asszonykám Ihuszal. Béri Csütörtök: Zsiványk Karácsonyi, N mierbérlet 57. Péntek: Zsiványkirá Sorozat 325.) Szombaton 3-kor: I olesó helyárok Szombaton 8-kor: Z 58 sz. A. Sor Szombaton fél 11-k bohozat, ujdor Bérletjegyek (zatszám 328.) Vasárnap fél 12-kor zatszám 329.) Vasárnap fél 4-kor: Irén, Nemény helyárok. Sor Vasárnap fél 7-kor: Rendes helyá jegyek becsor Vasárnap háromnegy Bérletszünet. Hétfő fél 8-kor: Zsi Sorozat 333.) Hétfőn háromnegye (Napibérlet 5 hetők. Sorozat

APRÓH

Egyszeri közlésnél vel 10 lej. Legkís keresőknek 30% előre fizetendő. Je ha portóbélyeg me 250 lej

„Biztos existencia“ nek leveln van a hivatalban.

Alex. Hegedüs S borbély és fodrász S modernül berendezv ből megnyitotta Cal Ferdinand 34. „Met kávéház mellett. — pártfogást kér,

Hajhullás és hajkorpa ellen jobb szer az „Egger-Petr“ Kapható minden g szertárban és dro riában

„His „Columb táncleme gépben

Max Reinhardtot ünnepezték Párisban. Párisból jelentik: Max Reinhardtot tegnap este Párisba való megérkezése alkalmával meleg ünneplésekben részesítették. A vasútállomáson Tristan Bernhard és a francia színészek nevében Harry Baur fogadták. Az est folyamán különböző irodalmi és színi egyesületek nagy ünnepeletésben részesítették a kiváló német rendezőt. Reinhardt a német követségen szállt meg. Tiszteletére a követség is estélyt fog rendezni.

SZÍNHÁZ - MŰVÉSZET

A Kolár-quartett legközelebbi estje 17-én, esztendőnk lesz a Piarista gimnázium második emeleti dísztermében, fél 9 órai kezdettel. Másora: Greitschanioff, Schubert quartett és Mozart A-dur quintett. Jegyek Ancánál kaphatók.

MAGYAR SZÍNHÁZ

Heti műsor

Szerda: Asszonykám (Operette, Lengyel Irén, Tolnay, Ihászszal, Bérletszűnet, Sorozat 323.)
 Csütörtök: Zsiványkirály (Operette-ujdonosság, először. Karácsonyi, Neményi, Tolnayval, Ihászszal, Premierbérlet 57. szám, Sorozat 324.)
 Péntek: Zsiványkirály (2-szor. Napibérlet 57 szám B. Sorozat 325.)
 Szombaton 3-kor: Levendula. (15-ik ifjúsági előadás, első helyárakkal. Sorozat 326.)
 Szombaton 8-kor: Zsiványkirály (3-adszor. Napibérlet 58 sz. A. Sorozat 327.)
 Szombaton fél 11-kor: Vigyázat, női szakasz. (Francia bohózat, újdonság, először. Premierbérlet 58. sz. Bérletjegyek becserélhetők más előadásra. Sorozatszám 328.)
 Vasárnap fél 12-kor: Csiky Viola tánc-matinéja. (Sorozatszám 329.)
 Vasárnap fél 4-kor: Hajtóvadászat. (Operette, Lengyel Irén, Neményi, Tolnay, Ihászszal. Leszállított helyárak. Sorozat 330.)
 Vasárnap fél 7-kor: Vigyázat, női szakasz. (2-odszor. Rendes helyárak. Napibérlet 58 szám B. Bérletjegyek becserélhetők. Sorozat 331.)
 Vasárnap háromnegyed 9-kor: Zsiványkirály. (4-edszer. Bérletszűnet. Sorozat 332.)
 Hétfőfél 8-kor: Zsiványkirály (5-ödször. Bérletszűnet. Sorozat 333.)
 Hétfőn háromnegyed 10-kor: Vigyázat, női szakasz. Napibérlet 59. szám A. Bérletjegyek becserélhetők. Sorozat 334.)

Közgazdaság

Huszonhat év alatt ki kell fizetni a moratórium alá eső olasz tartozásokat

Az igazságügyminiszter még ezen a héten meg akarja szavaztatni a romániai adósok olasz hitelezőkkel szembeni tartozások végleges rendezéséről szóló pótegyezményt

(Bucuresti-Bukarest, március 15. Az Uj Kelet tudósítójától). Annak ellenére, hogy az erős valutában fennálló tartozások visszafizetésére a román állampolgárságu adósok nevében az előző kormányok különböző megállapodásokat létesítettek a külföldi hitelezőkkel, ezt a fizetési moratóriumot különböző okokból újra meg kellett hosszabbítani. A késedelmes fizetés természetesen szintén jelentős mértékben járult hozzá a romániai cégek hitelképességének nem hízogó megítéléséhez.

Az olasz-román kereskedelmi tárgyalások során a megegyezés egyik akadályja is az olasz hitelezők kielégítésének elmulasztása volt

és ennek a mulasztásnak sürgős jóvátétele érdekében az igazságügyminiszter még ezen a héten beterjeszti a parlamentben az olasz hitelezőkkel szemben fennálló erős valutájú tartozások rendezéséről szóló végleges egyezményt.

Az egyezmény, amely az 1924 november 20-án módosított 1924 április 14-iki megállapodás figyelembevételével jött létre, mindazon kereskedelmi tartozásokra vonatkozik, amelyek román állampolgárok részéről 1918 november 11 és 1922 január 1 között jöttek létre olasz állampolgárokkal szemben.

Erős valutában fennálló tartozások alatt az egyezmény olyan külföldi pénznem-

ben szereplő adósságokat ért, amely pénznemek hivatalos paritáson 1924 január elsején legalább 3 lejt értek.

Az egyezmény végrehajtását természetesen a központi devizahivatal utján fogják lebonyolítani. Azok a magántranzakciók, amelyek a jelenlegi egyezmény életbelépése előtt lettek perfektnálva az adósok és hitelezők között az eredeti hivatalos megállapodás feltételeinek alapján, véglegesen megkötöttek tekintendők. Különben is a jelenlegi egyezmény kedvezményeiben csak azok az adósok részesülhetnek, akik az 1923 március 10-én és május 19-én ratifikált törvényben megállapított határidő lejártáig bejelentették tartozásaikat a devizahivatalnál és ha ez a tartozás legalább ezer lirát tesz ki.

Azok a hitelezők, akikre az egyezmény vonatkozik, ha más valutára szóló váltóik vannak, követelhetik azoknak olasz lírában való kifejtését. A konvertálás a következő kulcs szerint történik: 100 francia frankért 172.83 líra, egy angol font 93.86 líra, 100 svájci frank 403.69 líra, 100 belga frank 162.31 líra, egy török font 13.10 líra.

Az adósok minden 1 líráért 4 lejt kötelesek garanciaként deponálni a devizahivatalnál,

még pedig a teljes tartozás 40 százalékát kész-

Tőzsde

A piac általában változatlanul launya. A délutáni órákban Bukarest kisebb mértékű vásárlásokat eszközölt, ez azonban nem okozott jelentősebb szilárdulást.

Egyesült Közgazdasági és Jelzálogbank Rt. jelentése		Valutapiac 1927 március 15 (Rador)								
Devizák	Kolozsvár	Zürich		Páris	Bukarest	Budapest	Bécs	Prága	New-york	
		nyitás	zárlat							
Zürich	3290—3300	—	—	491 ¹ / ₂	3285	—	13668	650 ¹ / ₂	1924	
Newyork ...	171—171 ¹ / ₂	51987	51987	2555	170	—	71060	3376 ¹ / ₂	—	
London	830—832	2522 ¹ / ₂	2522 ¹ / ₂	12402	827	—	3448 ¹ / ₂	16382	485 ¹ / ₄	
Páris	680—685	2033	2034	—	669	—	2781	13240	391 ¹ / ₄	
Milano	785—790	2370	2365	11640	782	—	3240	15437	455	
Prága	507—509	1540	1540	75 ³ / ₄	505	—	2104 ¹ / ₂	—	296 ¹ / ₄	
Budapest ..	310—320	9085	9085	—	30	—	12396	59087	—	
Belgrád	—	913 ¹ / ₂	913 ¹ / ₂	—	290	—	1248 ¹ / ₂	5950	176	
Bukarest ..	—	316 ¹ / ₄	316	1545	—	—	429 ¹ / ₂	2060	60	
Varsó	—	5805	—	—	—	—	7935	378	—	
Bécs	2990—3000	7315	7315	—	2405	—	—	476 ¹ / ₄	—	
Berlin	4060—4070	12330	12330	—	40 ¹ / ₂	—	16860	801 ³ / ₄	—	

Száz lej árfolyama: Zürich (utó) 313¹/₂, Páris 1545, Budapest —, Bécs 42950, Prága 2060.

APRÓHIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnél egy szó 5 lej, vastagabb betűvel 10 lej. Legkisebb apróhirdetés 50 lej. Állás-keresőknek 30% kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jelítség le-relet csak egy továbbitunk ha portófelvétel mellékelve van. **Eljegyzési hírek díja 250 lej, előfizetőknek 150 lej.**

„Biztos existencia” jelíge nek levél van a kiadó-hivatalban. 2472

Alex. Hegedűs Sándor borbély és fodrász üzletét modernül berendezve, újból megnyitotta Cal, Reg, Ferdinand 34. „Metropol” kávéház mellett. — Szíves pártfogást kér.

Román, angol, francia, német, magyar fordítások. Levelek (cégeknek hónapra), kérvények, periratok, tudományos, műszaki, közgazdasági, irodalmi cikkek stb. Másolások, sokszorosítások. **Dr. Mandel**, Strada Ratiu (v. Kötő-u.) 3. Telefon 831.

Egyszobás vagy szobakonyhás lakást keresek a belváros közelében, április 1-re. „Jól fizetek” jelígen a kiadóba.

Két kitűnő Balogh-hegedű olesón eladó. Cím a kiadóban.

Hajhullás és hajkorpa ellen legjobb szer az „Egger-Petrol” Kapható minden gyógyszerárban és drogériában

„His Master's Voice”, „Columbia” stb. **művész-tánclemezben és beszélő-gépben óriási választék**

Dávid

hangszerkészítőnél. Cluj, volt Unió-utca 12 sz.

Heber lemezek!

Alapítva 1896.

Megnyilt! Nerva Megnyilt!

Cluj, Str. Regala (Majális-u.) 12-a. Cluj, Str. Regala (Majális-u.) 12-a.

Telefon 600. Telefon 600.

szanatorium

Az ország legmodernebb gyógyintézete, 70 ágygyal. Hűdésék, bénulások, sorvadásos idegbántalmak, agybajok, malária oltásokkal, rheuma, köszvény, korai aggság, impotentia, érelmeszesedés, eskór, migrain stb. legmodernebb kezelésére berendezve. — Külön osztályok: Röntgenkezelésekre. Belbetegek kezelésére. Szülések hypnotikus uton való fájdalommentes levezetésére, ivarszervek bántalmaira, anyagcsere forgalmi zavarokra és bármely más nem fertőző betegségre stb.

Gőzfürdő. Nagy vizgyógyintézet. Bármily gyógyfürdő, kén, iszap, szénsavas, jód, villany, gőz, fényfürdő stb. Inhalatorium, massage, fogyasztókurák **Nyitva reggel 5 órától este 8 óráig.** — Férfiaknak reggel 5—10-ig és délután 5—8 óráig. **Nőknek d. e. 10—12-ig, délután 2—5 óráig.** — Mérsékelt díjak. — **Kötelező orvosi vizsgálat nélkül barki részére.** Rendes fürdő ára 40 lei, gyógyfürdő 60 leitől feljebb.

Szanatorium árai: I. oszt. Egy ágyas szoba, ötszöri étkezéssel 450 lei naponta. II. osztály 350 lei naponta. — III. osztály 250 lei naponta.

ssal

át
 titját.
 lótti felszola-
 kérte Durabás
 ának felfüg-
 irredenta iz-
 k-ban tavaly
 mely tudva-
 vita során is
 szenátus 188
 Béla kiadta-

álynak

iszier egyes

ésén Cudalbu
 lakbérleti tör-
 késése fölött.
 y ha nem lesz
 majd egyszer-
 szavazni, amely
 gy évre meg-

másik bucsu-
 lynek eredeti
 annak idején
 új tervezet
 zó tanács el is
 majdnem vál-
 gőzésében. Ki-
 zlésének köte-
 közlése esetén
 nem terheli a

meghagyták,
 ere a kárterítés
 y kimondja azt
 számoló újság-
 el. A javaslat
 sét mondja ki,
 ratásos újságró
 alkalmazhatnak
 aló felvételhez
 ég, riporterek-
 y lesz szükséges.
 összes ellenzéki
 a javaslat ellen
 néhány tagja is.
 írók vasárnap
 jtótörvényterve-

nes mozi. New-
 sban van
 ben nincs mozi.
 su város s mint
 zdagabb városa
 örvényhatóságot
 kel ostromolják.
 hogy elutasította
 hanem a város-
 hogy amíg élnek,
 k mozi nyitását.
 ceremóniáját fil-
 klíne urai azzal
 tartásukat, hogy
 kaprogramját.
 mint zsebtolvaj-
 rség letartóztatta
 ivatalnoknót, aki
 rinó retiküljéből
 -lányok hárman
 es valamennyien
 jlásért letartóztá-

T
 Révész Béla
 Marosvásárhely
 5

pénzben, állampapírokban (az 1926. évi első negyed középárfolyama erejéig), vagy a bukaresti tőzsdén jegyzett ipari, kereskedelmi és bankrészvényekben. A hátralékos 60 százalékos városi ingatlanokra vezetett jelzálogolással lehet lekötöni. A tartozás összegében benne kell, hogy legyen nemcsak az eredeti tőke, hanem a lejárat napjától a tartozás bejelentéséig terjedő időre esedékes 7 százalékos kamatok is. Ez a 7 százalékos kamat onnan van, hogy a Banca d'Italia hivatalos kamatlábjában 1924 január elsején 5.5 százalékos volt, amelyhez még 1.5 százalékos számítottak hozzá.

Minden évben az adós 7.33 százalékos törlesztésre kötelezi magát a tartozás összegéből. Ebből

a 7.33 százalékból 5.5 százalékos kamatra megy, 1.83 százalékos pedig törlesztésre,

vagyis a teljes adósságot legkésőbb 26 év alatt le kell fizetni. Amennyiben a lejárat időközben megjavul, az évi annuitás összege a lejárválással arányban lesz felemelve. A számítás alapjául a lejárat 11.5 olasz centisimóban megállapított árfolyama szolgál. Végül a javaslat lehetővé teszi, hogy amennyiben más külföldi hitelezők kedvezőbb feltételeket kapnak, az olaszok is az új feltételek szerint kerülnek elbírálás alá.

A legfőbb gazdasági bizottság ülése.

Bukarestből jelentik: A kormány gazdasági bizottsága ma ülést tartott, amelyen Garoflid, Berlescu, Lepadata és Manolescu miniszterek vettek részt. A bizottság folytatta a vámtarifák megvitatását kapcsolatban az olasz-román kereskedelmi tárgyalásokkal és megállapította azokat az instrukciókat, amelyeket a ma Bukarestbe érkező Cezar Popescunak az olaszokkal tárgyaló román delegáció vezetőjének fognak adni.

A bányajogok validálása. Bukarestből jelentik: Amint ismeretes, a bányatörvény 235 és 262 szakasza értelmében 1926 július 4-éig a régi bányatulajdonosoknak kérelmezni kellett bányajoguk validálását. Minthogy ennek a rendelkezésnek sokan különböző okok miatt a meghatározott időig nem tehettek eleget, a kormány elhatározta, hogy a validálás iránti kérvények beadási határidejét folyó

évi július elsejéig meghosszabbítja. A meghosszabbítást külön törvénnyel fogják végrehajtani, amelyek javaslatát a közeli napokban terjesztik a parlament elé.

A vasúti tarifa hibái. Amióta a felemelt vasúti tarifa életbe lépett, alig mulik el hét, hogy valamilyen súlyos tévedésre fel ne hívják az érdekelteket gazdasági körök a vasúti vezérigazgatóság figyelmét. Ujabbán az üvegyárosok emeltek panaszt a tarifa egyik súlyos igazságtalansága miatt. Amint ismeretes, ugyanis az üvegyártáshoz szükséges kvare-homok egy részét Lengyelországból importálják a romániai üvegyárak, a másik részét pedig a bukovinai homokbányák területéről szerzik be. Egy vagon lengyelországi kvare-homok például ab Torda vámmal és szállítással együtt 18 ezer lejbe kerül. Ugyanez a mennyiség belföldi ára 6 ezer lej. Tavaly, mielőtt a felemelt tarifát életbe léptették, a belföldi és lengyelországi homok között bizonyos árdifferencia volt, mégpedig a belföldi szállítvány javára. A felemelt tarifa óta azonban — miután csak a belföldi szállítványok fuvardíját emelték — egy vagon lengyel homok ab Torda 4 ezer lejjel kevesebbe kerül, mint a 6 ezer lejes bukovinai homok, mert a vasúti szállítási díj ilyen horribilis módon megrágtatta.

Az Egyesült Közgazdasági és Jelzálogbank közgyűlése. Tegnap délután tartotta meg nagy érdeklődés mellett XXXV-ik évi rendes közgyűlést a kolozsvári Egyesült Közgazdasági és Jelzálogbank R.-T. A közgyűlésen, amelyen Daianu esperes, szenátusi alelnök elnökölt, töbeek között megjelent Jonescu, a Banca Nationala kolozsvári igazgatója, Negrutin, iparkamarai elnök, dr. Borbély István, a Banca Marmorosch Blank igazgatója, Szakács Kálmán, Teochari Miklós, a Banca Romaneasca igazgatója, dr. Sárkány Lajos, gróf Wass Béla, dr. Serbán Mihály, Starrach Hugo, vezérfelügyelő, dr. Konrád Dániel, dr. Lupu Alexandru és még számosan a gazdasági élet reprezentánsaiból. Az igazgatóság jelentését Starrach Hugó vezérfelügyelő terjesztette elő, a felügyelő bizottság jelentését pedig Caciula, iparkamarai főtitkár ismertette. A jelentések alapján a közgyűlés az 1,955.699.32 lej tiszta jövedelemből 14 százalékos osztalék kifizetését határozta el, majd az igazgatóság és felügyelő bizottság tagjait az 1927. évre egyhangulag ismét megválasztotta.

Szerkesztői üzenetek

Jibou 10. 1. Kérjük azt a kérdést pontosabban megírni, mert leveléből nem tudjuk megállapítani, hogy az 1922 augusztusában történt márkavásárlásnál miről van szó. Valutát, vagy árut vásárolt-e? Az sem tűnik ki kérdéséből világosan, hogy milyen fizetésről van szó. 2. Tessék a takarékkönyv átvételéről szóló elismervénnyel *legkésőbb május elsejéig* ismét jelentkezni ugyanannál a postahivatalnál, ahol bizonyos nyilatkozatot kell aláírnia. Az eljárásról, amelyet egyébként az Uj Kelet egyik régebbi számában részletesen ismertettünk, a postafőnök megfelelő felvilágosítással fog szolgálni. Annyi valószínű, hogy rövidesen sor kerül a betétek visszafizetésére, mert a magyar postatakarékpénztár több, mint 21 millió lejt folyósít a román postának erre a célra. Azt, hogy ezeket a követeléseket, valorizálni fogják, nem hisszük. Az átszámítási kulcs előreláthatólag 1:1, vagy 1:2 lesz. 3. A Wiener Bankverein budapesti fiókjánál 1918-ban elhelyezett betétje ügyében tessék magához az intézethez, esetleg a budapesti román konzulátushoz fordulni. Ugy emlékezünk, hogy az ilyen követelések bejelentésére is volt határidő kitzúve, amely már lejárt és tudomásunk szerint az ezen ügyekből támadó vitás kérdésekben egy román-magyar döntőbíróóság illetékes, amely felváltva Kolozsváron és Budapesten székelne. De a bizottság ezideig még nem alakult meg, mert Románia nem nevezte meg a maga delegátusait.

F. M. Coz. 1. Tudományos körökben igen sokra értékelik a Calmette-féle antivirikus eljárását, amely azonban a tudóbajt *nem gyógyítja*, hanem csak megelőzi, ha a szert 2—3 nappal korábban fecskendezik be a csecsemőnek. A szer beszerzése ma még nagyon körülményes és költséges. Tessék talán a kolozsvári egyetem klinikai igazgatóságához fordulni utbaigazításért. 2. A Dawes-tervezet 1924-ben jött létre a híres locarnoi konferencia hozzájárulásával, amely egyetlen hatalmas tételbe foglalta a volt antant-hatalmaknak Németországgal szemben támasztott követeléseit és meghatározta, hogy a németek kinek milyen részletekben és formában kötelesek a háborús kártérítést megfizetni. Annak a bizottságnak, amely ezt a nagy szánelési tervezetet kidolgozta, Dawes ezredes, az északamerikai republikánus párt jelenlegi alelnöke volt a feje és az ő nevével kapta a tervezet is a nevét. 3. Mint külföldi állampolgár részt vehet ugyan a palesztinai társaskirándulásban, de kiutazási engedélyt a saját államától, illetve annak románai képviselőjétől kell szereznie.

W. F. Oradea. Az a bizonyos díj, amelyet az a férfi kap, aki először szülni fog, nem Nobel-díj, hanem a bolha és egyéb rovargyűjtési mániájáról hírhedt londoni Rotschild báró tüzte ki végrendeletében. A bogaras pénzmágnás, aki nemrég halt meg, nemcsak férgéről gondoskodott bőségesen, de 1 millió fontot hagyományozott annak a férfinak is, aki — a tudomány mai állása szerint — sohasem fog megszületni.

S. S. Radna-Veche. A kértézet ásványvíz-féle nálunk nincs forgalomban. Ha rendelni akar belőle, tessék közvetlenül, vagy a konzulátus útján a forrásigazgatóságához fordulni.

Vidéki. Cimeket ebben a rovatban elvből nem szoktunk közölni. Azok a cimek egyébként, amelyekre Ön fordult, teljesen elegendők arra, hogy a posta megtalálja, de ugyilátszik vidékre nem hajlandók garancia mellett sem könyveket kölcsönözni.

Jona, Banovce. (Szlovenczkó). 1. Az előfizetési díjat vagy postautalványon, vagy pénzeslevelélen, esetleg bank útján juttathatja el hozzánk. 2. Csehszlovákiában már vannak rendes tudósítónk, de ha Ön csupán szimpátiából szintén felkeres bennünket néha aktuális tudósításokkal, köszönettel vesszük. 3. Tessék a könyveket beküldeni.

Sch. Rudolfné, Sibiu. Levelét áttettük a Zsidó Jogvédő Irodához, amely utána néz a táblánál, hogy a kérvény beérkezett-e az eredményről az Uj Keletben fogjuk értesíteni. Az iktatószámra, amíg az ügy nincs elintézve, nem adnak utlevelet, ha csak a sürgősségre való tekintettel a helyi hatóságok mégis eleget tesznek kérelmének.

I. J., Batar. Ügyét átadtuk a Zsidó Jogvédő Irodának, amely részletesen fog Önnek válaszolni.

Nagy purími könyvvásár!

Zsidótárgy tudományos és szépirodalmi művek féláron!!!

Bernfeld: Die jüd. Literatur	150	lej helyett	95	Anthologia Hebraica.....	280	lej helyett	150
Böhm: Die Zionistisch Bewegung	350	" "	175	Bialik: Gedichte I—II.	200	" "	125
Brod Max: Sozialismus im Zionismus	75	" "	35	Edom: Letzten Juden Ppb.	100	" "	50
Brod Max: Im Kampf um das Judentum	75	" "	35	Hauser: Spinoza Leinb.	325	" "	150
Chad-Gadja: Das Pessachbuch	150	" "	95	Herzl: Feuilleton I—II. Ppb.	550	" "	270
Dubnov: Die neueste Geschichte des jüd. Volkes I—II—III.	1200	" "	500	" Philosoph. Erzähl.	300	" "	130
Friedemann: Das Leben geb. Theodor Herzl bros.	75	" "	30	Jehuda Halevi: Divan	250	" "	125
Ugyanaz kötve	125	" "	70	Lyser: Bejamin (Roman)	150	" "	75
Moses Hess: Sozialistische Aufsätze	200	" "	125	Perez: Goldene Kette	120	" "	60
Juden in d. deutschen Literatur Pp.	200	" "	125	" Adam und Eva	200	" "	110
Juden in d. deutschen Literatur Leinb.	480	" "	200	Tharaud: Der Schatten des Kreuzes	150	" "	75
Judentaufen	50	" "	30	Jüdische Theater (2. Band)	250	" "	125
Katz: Charakterbilder aus der jüd. Geschichte.	200	" "	130	Loewe: Schelme u. Narren	100	" "	50
Klausner: Geschichte der Neuhebr. Literatur	150	" "	95	Kloetzel: Moses Pipenbrink	125	" "	60
Nordau: Zionistische Schriften	250	" "	150	Liebermann: Josef Israels (15 képpel)	125	" "	60
Zlocisti: Moses Hess (Leinb.)	280	" "	150				
Zollschan: Revision des jüd. Nationalismus	100	" "	50				

Kaphatók az Uj Kelet könyvosztályában

az összeg előzetes beküldése mellett vagy utánvétellel. Portóköltés külön.

Tekintve, hogy egyik-másik műből kevés áll rendelkezésre, kérünk p ó t r e n d e l é s t is feladni.

Talán már mind mikor Kolozsváron mert azóta is már hogy az első választási tanács ügyminiszter felosztán egy pártközti kult a második tan Roppant nehezen hosszú tárgyalások meg, míg a tizenkettő demokratikus kötött a hivatalos párton kívül a Mag

A demokratikus pártot, a zsidó blokk foglalta magában huszonnégy évesében. Ebből a hűtött a zsidó választrom voltaképpen a tagok listáján az e blokké, ugy, hogy totra vehető. A pállapodás történt a ságról is, amelyből tót a szocialisták blokk, egyet a népart kapott.

A paktum létreigzalom nélkül a megegyezéses listák régi — az első meg egyes tagjai megfésárol szóló belügym párt kolozsvári tag megsejtésének fogt felmondotta a me mondása miatt huztanács összehívása, nak megválasztását prefektus a felebbez hatása alatt azt a jén, hogy az álland választott tagját ug abból öt helyet a pedig a magyar pá

Amint azonban viharok élültek, megcafolni ezt a v kérdésnek hagyta sának arányát. Me lozsvár városának első gyűlését a várhivta össze. Ezen a handóbizottság sorsa a városi tanács első

A helyzet nyilt Söt, ami ennél is a helyzet, mióta a tok közötti megegy történt a hivatalb így a hivatalos blo amely, ha az állat választásra kerül részére. Nem hisszük blokk élni fog ezze sem, hogy a paktu verziók vannak fon blokk erejének tud bizottság annak tatni, hogy az el öt helyet, kettőre választási blokkot nens bizottságból. De ismétéljük,